

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

**Робоча програма
навчальної дисципліни
"ТЕОРІЇ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ"
для студентів спеціальності
8.03050101 "Економічна теорія"
денної форми навчання**

**Харків
ХНЕУ ім. С. Кузнеця
2016**

Затверджено на засіданні кафедри політичної економії.
Протокол № 8 від 18.01.2016 р.

Самостійне електронне текстове мережеве видання

Укладач О. Є. Ревуцька

Робоча програма навчальної дисципліни "Теорії Р 58 інноваційного розвитку" для студентів спеціальності 8.03050101 "Економічна теорія" денної форми навчання : [Електронне видання] / уклад. О. Є. Ревуцька. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. – 52 с.

Подано тематичний план навчальної дисципліни та її зміст за модулями й темами, вміщено плани лекцій і семінарських занять, матеріал щодо закріплення знань (індивідуальне завдання, завдання для самостійної роботи, контрольні запитання), критерії оцінювання знань студентів.

Рекомендовано для студентів спеціальності 8.03050101 "Економічна теорія" денної форми навчання.

Е П

Економічна теорія інновацій, що є однією з найбільш затребуваних економічних доктрин сучасності для більшості розвинених країн світу, включаючи Україну, знаходиться в даний час у стадії свого формування і активного розвитку. У зв'язку з цим проблематика систематизації основних положень сучасної теорії інновацій є актуальною з точки вирішення теоретичних і практичних завдань.

Навчальна дисципліна "Теорії інноваційного розвитку" покликана поглибити знання, отримані за допомогою вивчення фундаментальних дисциплін "Менеджмент", "Маркетинг", "Економіка підприємства", "Державне регулювання економіки", "Економічна теорія". Можливість досягнення цього обумовлюється ґрунтовною фаховою підготовкою майбутніх фахівців-економістів, яка враховує всі аспекти.

Навчальна дисципліна "Теорії інноваційного розвитку" є базовою навчальною дисципліною та вивчається згідно з навчальним планом підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня "магістр" для студентів спеціальності 051 "Економіка" другого (магістерського) рівня денної форми навчання.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальності, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 0305 "Економіка та підприємництво"	Базова
Змістових модулів – 2	Спеціальність 051 "Економіка"	Рік підготовки
Загальна кількість годин – 150		1М
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2; самостійної роботи студента – 3	Освітньо-кваліфікаційний рівень: Магістр	Семестр
		9-й
		Лекції
		20 год
		Практичні, семінарські
		20 год
		Самостійна робота
110 год		
Вид контролю	Екзамен	

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної й індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 36 %.

Робоча програма навчальної дисципліни розроблена відповідно до вимог галузевого стандарту вищої освіти МОН України на базі освітньо-професійної програми підготовки магістрів.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – дати знання з теорії становлення та розвитку інновацій, про сучасні світові тенденції застосування інноваційних процесів у системі господарювання, допомогти студентам-магістрам оволодіти інструментарієм інноваційного менеджменту, основами управління інноваційною діяльністю і основними питаннями щодо фінансування, державного регулювання, стимулювання інноваційної діяльності, розглянути організаційні форми реалізації інновацій.

Завданнями навчальної дисципліни є розуміння причин і сутності становлення сучасної інноваційної економіки; розуміння походження та зміни поколінь моделей інноваційних процесів; уявлення про базові сценарії та шляхи побудови інноваційної економіки; формування компетенцій у сфері побудови інноваційної економіки і управління нею.

Об'єктом навчальної дисципліни є основні поняття, категорії та інструменти, що використовуються в аналітичних цілях, закономірності функціонування сучасної економіки, взаємозв'язку між соціально-економічними явищами, процесами, інститутами.

Предмет – вивчення навчальної дисципліни є процес управління інноваціями організації.

Вивчення дисципліни "Теорії інноваційного розвитку" базується на загальних знаннях дисциплін гуманітарного циклу, а також на знаннях з фундаментальних дисциплін "Політична економія", "Історія економіки та економічної думки", "Економічна історія".

Дисципліна "Теорії інноваційного розвитку" є надзвичайно важливою у процесі підготовки фахівців зі спеціалізації "Економічна теорія" та розрахована на комплексне вивчення, а саме: вивчення теоретичного матеріалу навчальної дисципліни на лекціях, відпрацювання теоретичних та практичних питань на семінарських заняттях, а також самостійне вивчення матеріалу.

Самостійна робота над вивченням дисципліни ставить за мету розширення професійного й особистого кругозору, поглиблення знань, формування навичок роботи з підручниками, періодичною літературою, монографіями, першоджерелами видатних вчених в історії економічної думки.

Навчальна дисципліна "Теорії інноваційного розвитку" є базовою для підготовки магістрів з економічної теорії.

Необхідна навчальна база перед початком вивчення дисципліни:

з метою найкращого засвоєння матеріалу студенти повинні до початку вивчення дисципліни опанувати знання і навички в галузі політичної економії, історії економіки та економічної думки, історії економічних вчень.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- основні поняття теорії інновацій, розуміти причини становлення інноваційної економіки;
- мати уявлення про теорії інноваційної діяльності, про класифікації інновацій за різними критеріями, про розвиток інноваційної діяльності в Україні і основних її особливостей;
- сутність теорій інноваційного розвитку;
- особливості взаємодії суб'єктів інноваційної діяльності;

- роль держави в регулюванні інноваційного процесу;
- сучасні методи управління інноваціями;
- тенденції інноваційного розвитку сучасних підприємств;

вміти:

- визначати мету, завдання, методи проведення аналітичних процедур для цілей прийняття адекватного управлінського рішення;
- розробляти програми та проекти, техніко-технологічних і організаційних нововведень на підприємствах і в організаціях;
- аналізувати у взаємозв'язку економічні явища, процеси і інститути на мікро- і макрорівні;
- розуміти про зміни, що відбуваються в інноваційній сфері, бачити причини і наслідки еволюції інновацій;
- сприймати (узагальнювати) науково-технічну інформацію, вітчизняний та зарубіжний досвід із тематики дослідження.

У процесі викладання навчальної дисципліни основна увага приділяється оволодінню студентами професійними компетентностями, що наведені в табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Професійні компетентності, яких набувають студенти у результаті вивчення навчальної дисципліни

Код компетентності	Назва компетентності	Складові компетентності
1	2	3
ТЕР*1	Здатність аналізувати теорії інноваційного розвитку	Вміти організувати збирання, оброблення, аналіз і систематизацію статистичної, наукової, правової та іншої інформації з інновацій
		Ставити і вирішувати завдання економічного аналізу, пов'язані зі збором і обробленням економічних даних із використанням вітчизняних і зарубіжних джерел інформації та сучасних інформаційних технологій з аналізом та інтерпретацією отриманих результатів
		Спроможність вибирати адекватні методи і засоби вирішення завдань дослідження, складати на їх основі

		наукові та аналітичні звіти, огляди, публікації з інноваційної економіки
		Здатність до аналізу та інтерпретації отриманих результатів

Закінчення табл. 2.1

1	2	3
ТЕР 2	Аналізувати існуючі форми та механізми інноваційного розвитку, виявляти проблеми, розробляти та обґрунтовувати пропозиції щодо прискорення науково-технічного розвитку	Вміти розробляти й обґрунтовувати систему соціально-економічних показників, що відображають стан інноваційного розвитку, скласти методики їх розрахунку, оцінювати динаміку показників інноваційної діяльності підприємства, галузі, регіону та економіки в цілому
		Розвивати навички керівника економічними службами та підрозділами підприємств і організацій різних форм власності, органів державної для виконання поточних і перспективних завдань інноваційного розвитку
		Розробляти і обґрунтовувати варіанти управлінських рішень з упровадження та поширення інновацій, добиватися їх реалізації на основі організації діяльності творчих колективів
ТЕР 3	Здатність порівнювати теорії	Здатність узагальнювати і критично оцінювати результати, отримані вітчизняними та зарубіжними дослідниками, виявляти перспективні напрями
		Здатність обґрунтовувати актуальність, теоретичну і практичну значущість обраної теми наукового дослідження
		Здатність проводити самостійні дослідження відповідно до розробленої програми
		Здатність представляти результати проведеного дослідження науковому співтовариству у вигляді статті чи доповіді

*ТЕР – теорії інноваційного розвитку.

Структуру складових професійних компетентностей та їх формування відповідно до Національної рамки кваліфікацій України наведено в додатку А.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Формування теорій інновацій у різних напрямках економічної думки

Тема 1. Історія розвитку теорії інновацій

Теоретичні концепції інноваційних процесів. Меркантилізм. Класична політекономія. Еволюційна теорія інновацій. Теорія інтелектуальної технології. Теорія циклів інновацій. Теорія відкритих інновацій.

Тема 2. Інноваційна система

Сутність інновацій та їх взаємозв'язок з іншими економічними категоріями. Види і форми інновацій. Сутність інноваційної системи. Структура інноваційної системи. Функції інноваційних систем. Види інноваційних систем. Ієрархія інноваційних систем.

Тема 3. Інновації та інноваційні процеси

Сутність і поняття інноваційного процесу. Види інноваційного процесу. Стадії (фази) інноваційного процесу, їх тривалість, структура витрат. Основні етапи інноваційного процесу і фази життєвого циклу продукту (технології). Дифузія інновацій.

Тема 4. Суб'єкти інноваційної діяльності

Суб'єкти інноваційної діяльності. Інноваційна діяльність приватних осіб. Інноваційна діяльність юридичних осіб. Держава як учасник інноваційної діяльності. Класифікація інноваційних організацій.

Тема 5. Особливості розвитку ринку інновацій

Основні фактори, що визначають обсяг інноваційного попиту. Життєвий цикл продукту, виробу. Умови формування і розвитку ринку інновацій.

Змістовий модуль 2. Концептуальні основи інноваційної діяльності

Тема 6. Умови рівноваги інноваційного ринку

Сутність ринку інновацій та його особливості. Товарний розріз ринку нововведень. Види інноваційного товару. Економічний оборот інтелектуального продукту. Особливості торгівлі нововведеннями. Попит і пропозиція на ринку нововведень. Вартість і ціна нововведення.

Тема 7. Конкуренція на ринку інновацій

Сутність і необхідність конкуренції в інноваційній діяльності. Типи конкурентної боротьби та їх особливості на ринку інновацій. Критерії оцінювання конкурентоспроможності інновації. Технологічний аудит підприємства. Бальний метод оцінювання інновації.

Тема 8. Еволюція підходів до організації інноваційної діяльності

Концепція "інкубаторний синдром". Концепція створення внутрішніх підрозділів, що використовують венчурний механізм фінансування. Концепція стратегічних альянсів.

Тема 9. Державне регулювання інноваційної діяльності

Участь держави в інноваціях. Методи державного регулювання в інноваційній сфері. Органи державного регулювання інноваційного процесу. Правові основи розвитку інноваційної діяльності. Особливості управління інноваційною діяльністю в промислово розвинених країнах.

4. Структура навчальної дисципліни

Перед початком вивчення навчальної дисципліни кожен студент має бути ознайомлений як із програмою навчальної дисципліни і формами організації навчання, так і зі структурою, змістом та обсягом кожного з її змістовних модулів, усіма видами контролю та методикою оцінювання навчального процесу.

Вивчення студентом навчальної дисципліни відбувається шляхом послідовного і ґрунтовного опрацювання навчальних модулів. Навчальний модуль – це окремий, відносно самостійний блок дисципліни, який логічно об'єднує кілька навчальних елементів дисципліни за змістом та взаємозв'язками. Тематичний план дисципліни складається з двох змістових модулів (табл. 4.1).

Таблиця 4.1

Структура залікового кредиту навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин, відведених на:		
	лекції	практичні, семінарські заняття	самостійну роботу
1	2	3	4
Змістовий модуль 1. Формування теорій інновацій у різних напрямках економічної думки			

Тема 1. Історія розвитку теорії інновацій	2	2	10
Тема 2. Інноваційна система	3	3	12
Тема 3. Інновації та інноваційні процеси	2	2	13
Тема 4. Суб'єкти інноваційної діяльності	2	2	12
Тема 5. Особливості розвитку ринку інновацій	2	2	13
Разом годин за змістовим модулем 1	11	11	60

Закінчення табл. 4.1

1	2	3	4
Змістовий модуль 2. Концептуальні основи інноваційної діяльності			
Тема 6. Умови рівноваги інноваційного ринку	2	2	13
Тема 7. Конкуренція на ринку інновацій	3	3	12
Тема 8. Еволюція підходів до організації інноваційної діяльності	2	2	13
Тема 9. Державне регулювання інноваційної діяльності	2	2	12
Разом за змістовим модулем 2	9	9	50
Усього годин за модулем	20	20	110

5. Теми та плани семінарських занять

Семінарське заняття – це форма навчального заняття, за якої викладач організує дискусію навколо попередньо визначених тем, до яких студенти готують тези виступів.

На кожному семінарському занятті (табл. 5.1) викладач оцінює підготовлені студентами виступи, активність у дискусії, вміння формулювати і відстоювати свою позицію тощо. Підсумкові оцінки за кожне семінарське заняття вносяться у відповідний журнал. Отримані студентом оцінки за окремі семінарські заняття враховуються при виставленні підсумкової оцінки з даної навчальної дисципліни.

Таблиця 5.1

Плани семінарських занять

Назва теми	Програмні питання	Кількість годин	Література
1	2	3	4
Змістовий модуль 1. Формування теорій інновацій у різних напрямках економічної думки			
Тема 1.	Тема семінарського заняття: "Історія роз-	1	Основна:

Історія розвитку теорії інновацій	<p>витку теорії інновацій"</p> <p>1.1. Теоретичні концепції інноваційних процесів.</p> <p>1.2. Еволюційна теорія інновацій.</p> <p>1.3. Теорія інтелектуальної технології, циклів інновацій, відкритих інновацій</p>		[2; 3; 6; 19]. Додаткова: [43; 54; 55]
-----------------------------------	--	--	--

Продовження табл. 5.1

1	2	3	4
Тема 2. Інноваційна система	<p><i>Тема семінарського заняття: "Інноваційна система"</i></p> <p>2.1. Сутність інновацій та їх взаємозв'язок з іншими економічними категоріями.</p> <p>2.2. Види і форми інновацій.</p> <p>2.3. Сутність, структура та функції інноваційної системи.</p> <p>2.4. Ієрархія інноваційних систем</p>	2	Основна: [2; 3; 5; 9]. Додаткова: [59]
Тема 3. Інновації та інноваційні процеси	<p><i>Тема семінарського заняття: "Інновації та інноваційні процеси"</i></p> <p>3.1. Сутність, поняття та види інноваційного процесу. Види інноваційного процесу.</p> <p>3.2. Стадії (фази) інноваційного процесу, їх тривалість, структура витрат.</p> <p>3.3. Основні етапи інноваційного процесу і фази життєвого циклу продукту (технології).</p> <p>3.4. Дифузія інновацій</p>	2	Основна: [2; 3; 6; 15]. Додаткова: [56]
Тема 4. Суб'єкти інноваційної діяльності	<p><i>Тема семінарського заняття: "Суб'єкти інноваційної діяльності"</i></p> <p>4.1. Суб'єкти інноваційної діяльності.</p> <p>4.2. Інноваційна діяльність приватних та юридичних осіб.</p> <p>4.3. Держава як учасник інноваційної діяльності. Класифікація інноваційних організацій</p>	2	Основна: [2; 5; 6]. Додаткова: [48; 60]
Тема 5. Особливості розвитку ринку інновацій	<p><i>Тема семінарського заняття: "Особливості розвитку ринку інновацій"</i></p> <p>5.1. Основні фактори, що визначають обсяг інноваційного попиту.</p> <p>5.2. Життєвий цикл продукту, виробу.</p> <p>5.3. Умови формування і розвитку ринку інновацій</p>	1	Основна: [2; 5; 6; 8; 10]. Додаткова: [56]
Змістовий модуль 2. Концептуальні основи інноваційної діяльності			
Тема 6. Умови рівноваги	<p><i>Тема семінарського заняття: "Умови рівноваги інноваційного ринку"</i></p> <p>6.1. Сутність ринку інновацій та його особли-</p>	2	Основна: [2; 3; 8]. Додаткова:

інноваційного ринку	вості. Товарний аспект ринку нововведень. 6.2. Види інноваційного товару. 6.3. Економічний оборот інтелектуального продукту. 6.4. Особливості торгівлі нововведеннями. 6.5. Попит і пропозиція на ринку нововведень. Вартість і ціна нововведення		[73]
---------------------	--	--	------

Закінчення табл. 5.1

1	2	3	4
Тема 7. Конкуренція на ринку інновацій	<i>Тема семінарського заняття: "Конкуренція на ринку інновацій"</i> 7.1. Сутність і необхідність конкуренції в інноваційній діяльності. 7.2. Типи конкурентної боротьби та їх особливості на ринку інновацій. 7.3. Критерії оцінювання конкурентоспроможності інновації. 7.4. Технологічний аудит підприємства. Бальний метод оцінювання інновації	2	Основна: [2; 3; 8]. Додаткова: [50; 53; 56, 57; 65; 66]
Тема 8. Еволюція підходів до організації інноваційної діяльності	<i>Тема семінарського заняття: "Еволюція підходів до організації інноваційної діяльності"</i> 8.1. Концепція "інкубаторний синдром". 8.2. Концепція створення внутрішніх підрозділів, що використовують венчурний механізм фінансування. 8.3. Концепція стратегічних альянсів	1	Основна: [7; 8; 25]. Додаткова: [61]
Тема 9. Державне регулювання інноваційної діяльності	<i>Тема семінарського заняття: "Державне регулювання інноваційної діяльності"</i> 9.1. Участь держави в інноваціях. 9.2. Методи державного регулювання в інноваційній сфері. 9.3. Органи державного регулювання інноваційного процесу. 9.4. Правові основи розвитку інноваційної діяльності. 9.5 Особливості управління інноваційною діяльністю в промислово розвинених країнах	2	Основна: [7; 8; 25]. Додаткова: [61]
Усього годин		16	

6. Теми практичних занять

Практичне заняття – це форма навчального заняття, за якої викладач організовує детальний розгляд окремих теоретичних положень навчальної дисципліни і формує вміння та навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання студентом сформульо-

ваних завдань. Проведення таких занять ґрунтується на попередньо підготовленому методичному матеріалі – тестах для виявлення ступеня оволодіння необхідними теоретичними положеннями, наборі завдань різного рівня складності для розв'язування їх на занятті. Воно включає проведення попереднього контролю знань, вмінь і навичок студентів, постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю студентів, розв'язування завдань із їх обговоренням, розв'язування контрольних завдань, їх перевірку, оцінювання (табл. 6.1).

Таблиця 6.1

Перелік тем практичних занять

Назва змістового модуля	Теми практичних занять (за модулями)	Кількість годин	Література
1	2	3	4
Змістовий модуль 1. Формування теорій інновацій у різних напрямках економічної думки	<i>Завдання 1.</i> Проаналізуйте генезис теорії інноваційного розвитку з точки зору відомих дослідників. Зробіть порівняльну характеристику теорій інтелектуальної технології, циклів інновацій, відкритих інновацій	0,5	Основна: [15; 29]. Додаткова: [34; 43; 54; 55]
	<i>Завдання 2.</i> Порівняйте між собою класифікацію інновацій П. Н. Завліна і А. В. Васильєва, що базується на сімох класифікаційних ознаках: сфера застосування, етапи НТП, міра інтенсивності, темпи здійснення інновацій, масштаби інновацій, результативність, ефективність інновацій	0,5	Основна: [19; 20]. Додаткова: [37; 40; 59]
	<i>Завдання 3.</i> Дайте аргументовану відповідь чи є правильним твердження: Н. Д. Кондратьєв безпосередньо не займався інноваційними питаннями, але розгляд ним великих циклів кон'юнктури (довгих хвиль) ініціювало дослідження про причини цих циклів і їх тривалості, як найбільш важливою з них були визнані інновації. Значне місце інноваційному процесі Й. Шумпетер відводив підприємцеві, який енергійно відволікає чинники виробництва від існуючих каналів, направляючи їх на розвиток інновацій. І якщо ні, то дайте правильну відповідь	1	Основна: [2; 7; 21]. Додаткова: [36; 48; 57]
	<i>Завдання 4.</i> Визначте показники виконання маркетингових прогнозів і результативності інноваційного розвитку, якщо планований обсяг про-	1	Основна: [22; 26]. Додаткова: [73]

	дажів інноваційної продукції дорівнює 98 тис. грн, фактична собівартість інноваційної продукції склала 46 тис. грн, чистий прибуток, отриманий за рахунок реалізації інноваційної продукції, 71,4 тис. грн, а загальний розмір чистого прибутку, отриманого підприємством при реалізації всієї продукції 98,3 тис. грн		
--	--	--	--

Закінчення табл. 6.1

1	2	3	4
Змістовий модуль 2. Концептуальні основи інноваційної діяльності	Завдання 5. Проілюструйте за допомогою графіків взаємозв'язок інновацій та попиту при технології	1	Основна: [7; 8; 25]. Додаткова: [61]
	Завдання 6. Порівняйте між собою концепції "інкубаторний синдром", створення внутрішніх підрозділів, що використовують венчурний механізм фінансування та концепцію стратегічних альянсів, а також наведіть їх відмітні ознаки. Які переваги та недоліки кожної з них ви можете навести	1	Основна: [2; 25]. Додаткова: [47; 58]
Разом годин за змістовими модулями		4	

6.1. Приклади типових практичних завдань за темами

Змістовий модуль 1. Формування теорій інновацій у різних напрямках економічної думки

Тема 2. Інноваційна система

Рівень 1. У даний час термін "інновація" має безліч визначень. Під ним розуміють: "зміна", "конкретний об'єкт", "сукупність заходів", "освоєння нової продукції" і т. д. Поясніть, з чим це пов'язано?

Рівень 2. Дайте аргументовану відповідь: Які з перерахованих фраз про науковий вклад у формування та розвиток інноватики – як науки ставляться до досліджень Н. Д. Кондратьєва, а які Й. Шумпетера:

- розробив теорію довгих хвиль, або великих циклів кон'юнктури;
- створив теорію циклів ділової активності;
- виокремив синхронність фаз довгих, середніх і коротких хвиль економічного розвитку;
- виокремив закономірність соціально-економічних явищ протягом чергового етапу розвитку суспільства;

- звернув увагу на роль науково-технічних відкриттів і винаходів у техніко-економічному розвитку;
- увів у наукове вживання категорію інновація і визначив її сутність;
- визначив роль антрепренерства в економічному розвитку суспільства;
- розділив роль монополії на різних етапах суспільно-економічного розвитку (ефективна та неефективна монополія).

У чому, на вашу думку, полягає цінність внеску в розвиток інноваційного процесу Н. Д. Кондратьєва та Й. Шумпетера для майбутнього?

Рівень 3. Визначте, до якого типу (базисні, поліпшуючі, псевдо інновації) належать такі інновації (свою відповідь поясніть)? У 2009 році корпорація Microsoft представила нову операційну систему Windows 7 і офісний пакет 2010 *Microsoft Office System*. Порівняно з існуючими раніше продуктами їх відмітними особливостями були розширені можливості користувача, в тому числі і мережеві, більш розвинена система технологічного захисту і безпеки.

Змістовий модуль 2. Концептуальні основи інноваційної діяльності

Тема 7. Конкуренція на ринку інновацій

Рівень 1. Ситуація "Фонд". Один із створених в країні інноваційних фондів посилає свого співробітника в технологічно розвинену країну з багатими ринковими традиціями для вивчення інноваційного ринку та учасників інноваційного процесу. Завданнями передбачено складання схем різних організаційних форм учасників інноваційного процесу. Завдання до ситуації: 1. Які рівні народного господарства будуть представлені на схемі? 2. Які типові інноваційні організації можуть діяти на цих рівнях? 3. Яка роль цих організацій в інноваційним процесі?

Рівень 2. Правильне/неправильне дане твердження:

2.1. Експлерентна (піонерська) стратегія пов'язана зі створенням нових або з радикальними перетворенням старих сегментів ринку, це першопрохідці в пошуку і реалізації революційних рішень переважно першого ходу.

2.2. Віолентна (силова) стратегія переважає за умови звичайного бізнесу в місцевих (локальних) масштабах.

2.3. Оцінювання інноваційного потенціалу використовуються для формування стратегії підприємства та визначення його ринкової пер-

спективи. Завдання такого оцінювання можуть бути поставлені в двох площинах: 1) приватне оцінювання готовності організації до реалізації одного нового проекту; 2) інтегральне оцінювання поточного стану організації щодо всіх або групи вже реалізуються проектів.

Рівень 3. Охарактеризуйте фірму, яка застосовує віолентний (пацієнтний, комутантний, експлерентний) типи конкурентної поведінки. У чому, на ваш погляд, проявляється інноваційний аспект такої поведінки?

7. Самостійна робота студентів

Самостійна робота студента (СРС) – це форма організації навчального процесу, за якої заплановані завдання виконуються студентом самостійно під методичним керівництвом викладача.

Мета СРС – засвоєння в повному обсязі навчальної програми та формування у студентів загальних і професійних компетентностей, які відіграють суттєву роль у становленні майбутнього фахівця вищого рівня кваліфікації.

Навчальний час, відведений для самостійної роботи студентів денної форми навчання, визначається навчальним планом і становить 74 % (110 годин) від загального обсягу навчального часу на вивчення дисципліни (150 годин). У ході самостійної роботи студент має перетворитися на активного учасника навчального процесу, навчитися свідомо ставитися до оволодіння теоретичними і практичними знаннями, вільно орієнтуватися в інформаційному просторі, нести індивідуальну відповідальність за якість власної професійної підготовки. СРС містить: опрацювання лекційного матеріалу; опрацювання та вивчення рекомендованої літератури, основних термінів та понять за темами дисципліни; підготовку до практичних, семінарських занять; підготовку до виступу на семінарських заняттях; поглиблене опрацювання окремих лекційних тем або питань; виконання індивідуальних завдань (вирішення розрахункових індивідуальних та комплексних завдань) за вивченою темою; написання есе за заданою проблематикою; пошук (підбір) та огляд літературних джерел за заданою проблематикою дисципліни; аналітичний розгляд наукової публікації; контрольну перевірку студентами особистих знань за запитаннями для самодіагностики; підготовку до контрольних робіт та інших форм поточного контролю; підготовку до модульного контролю (колоквіуму).

Необхідним елементом успішного засвоєння матеріалу навчальної дисципліни є самостійна робота студентів з вітчизняною та закордонною спеціальною економічною літературою. Основні види самостійної роботи, які запропоновані студентам для засвоєння теоретичних знань з навчальної дисципліни, наведені в табл. 7.1.

Таблиця 7.1

Завдання для самостійної роботи студентів та форми її контролю

Назва теми	Зміст самостійної роботи студентів	Кількість годин	Форми контролю СРС	Література
1	2	3	4	5
Змістовий модуль 1. Формування теорій інновацій у різних напрямках економічної думки				
Тема 1. Історія розвитку теорії інновацій	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до <i>семінарського заняття</i> , огляд теоретичного матеріалу з теми "Історія розвитку теорії інновацій". Виконання індивідуальних завдань за обраною темою	10	Захист індивідуального завдання. Поточна контрольна робота	Основна: [13]. Додаткова: [32; 34; 35; 38; 39; 58; 63; 64; 71]
Тема 2. Інноваційна система	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до <i>практичного заняття</i> , огляд теоретичного матеріалу з теми "Інноваційна система". Виконання індивідуальних завдань за обраною темою	12	Захист індивідуального завдання	Основна: [3; 5; 9; 11; 20]. Додаткова: [41; 58; 68; 72]
Тема 3. Інновації та інноваційні процеси	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до <i>семінарського заняття</i> , огляд теоретичного матеріалу з теми "Інновації та інноваційні процеси". Виконання індивідуальних завдань за обраною темою	13	Презентація результатів. Поточна контрольна робота	Основна: [2; 9; 11; 20; 26]. Додаткова: [45]
Тема 4. Суб'єкти інноваційної діяльності	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до <i>семінарського заняття</i> , огляд теоретичного матеріалу з теми "Суб'єкти інноваційної діяльності". Підготовка до практичних занять. Виконання ін-	12	Презентація результатів	Основна: [7; 9; 11]. Додаткова: [46 – 48; 50]

	дивідуальних завдань за обраною темою			
Тема 5. Особливості розвитку ринку інновацій	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до <i>семінарського заняття</i> , огляд теоретичного матеріалу з теми "Особливості розвитку ринку інновацій". Виконання індивідуальних завдань за обраною темою	13	Презентація результатів. Поточна контрольна робота	Основна: [9; 19; 20]. Додаткова: [41; 43; 48]
Усього за змістовим модулем 1		60		

Закінчення табл. 7.1

1	2	3	4	5
Змістовий модуль 2. Концептуальні основи інноваційної діяльності				
Тема 6. Умови рівноваги інноваційного ринку	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до <i>семінарського заняття</i> , огляд теоретичного матеріалу з теми "Умови рівноваги інноваційного ринку". Підготовка до практичних занять. Виконання індивідуальних завдань за обраною темою	13	Презентація результатів	Основна: [9; 19; 20]. Додаткова: [41; 43; 48]
Тема 7. Конкуренція на ринку інновацій	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до <i>семінарського заняття</i> , огляд теоретичного матеріалу з теми "Конкуренція на ринку інновацій". Підготовка до практичних занять. Виконання індивідуальних завдань за обраною темою	12	Презентація результатів. Поточна контрольна робота	Основна: [22; 26]. Додаткова: [33; 47]
Тема 8. Еволюція підходів до організації інноваційної діяльності	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до <i>семінарського заняття</i> , огляд теоретичного матеріалу з теми "Еволюція підходів до організації інноваційної діяльності". Підготовка до практичних занять	13	Захист індивідуального завдання	Основна: [15; 16; 23]. Додаткова: [44 – 46; 51; 62; 67; 70]
Тема 9. Державне регулювання інноваційної діяльності	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до <i>семінарського заняття</i> , огляд теоретичного матеріалу з теми "Державне регулювання інноваційної діяльності"	12	Презентація результатів. Поточна контрольна робота	Основна: [9; 11; 20 – 22; 25]. Додаткова: [42; 54; 58]
Усього за змістовим модулем 2		50		
Усього		110		

7.1. Індивідуальне завдання

Творче завдання – це самостійна творча робота студента із запропонованих тем, яка виконується як домашня, позааудиторна робота. Мета написання есе – виявити вміння самостійно висловлювати думку, засновану на використанні джерел із певної тематики.

Творче завдання припускає вираження автором своєї точки зору, особистої суб'єктивного оцінювання предмета міркування, дає можливість нестандартного (творчого), оригінального висвітлення матеріалу. Тому мають бути використані роботи не менш як трьох-чотирьох авторів. Причому студент має навести точки зору як "за", так і "проти".

Внутрішня структура може бути довільною, але рекомендована така структура:

чіткий виклад сутності поставленої проблеми;

самостійно проведений аналіз цієї проблеми з використанням концепцій і аналітичного інструментарію, розглянутого в рамках навчальної дисципліни;

висновки, що узагальнюють авторську позицію з поставленої проблеми.

Оскільки творче завдання – це мала форма письмової роботи, необов'язковим, але бажаним, є повторення висновків у кінці.

Якість будь-якого залежить від трьох взаємозалежних складових: вихідний матеріал, що буде використаний (конспекти прочитаної літератури, лекцій, запису результатів дискусій, власні міркування й накопичений досвід з даної проблеми); якість оброблення наявного вихідного матеріалу (аргументація й доводи); аргументація (наскільки точно вона співвідноситься з піднятими в есе проблемами).

Рекомендований обсяг творчого завдання 3 – 4 сторінки.

Подається викладачу ретельно відредагованим і чітко надрукованим (або написаним) на папері формату А4. Шрифт друку повинен бути чітким, рядок – чорного кольору середньої жирності. Технічні вимоги до оформлення есе за допомогою ПЕОМ: шрифт – Times New Roman; розмір шрифту – 14 кегель; інтервал між рядками – 1,5; абзац – 1,25 см, поля: праве, ліве, верхнє – 15 мм, нижнє – 20 мм.

Рисунки і таблиці слід подавати в роботі безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Цифровий матеріал слід оформляти у вигляді таблиць. Приклад побудови таблиці:

Таблиця (номер)

Назва таблиці				
Головка (шапка)				
Рядки				

Заголовки колонок
Підзаголовки колонок

Заголовки рядків
(боковик) Колонки

Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею і друкують симетрично до тексту. Назву і слово "Таблиця" починають із великої літери. На всі таблиці повинні бути посилання в тексті, при цьому слово "таблиця" в тексті пишуть скорочено, наприклад: "... у табл. 2".

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів слід подавати безпосередньо під формулою в тій послідовності, в якій вони подані у формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнта треба подавати з нового рядка. Рівняння і формули слід виділяти з тексту вільними рядками.

Дотримання студентом означених вимог сприяє виробленню у студента належного стилю роботи, виховує вимогливість до себе, прищеплює навички ведення наукового дослідження, які будуть корисними під час написання курсових, дипломних і дисертаційних робіт.

Тематика творчих завдань

1. Політика стимулювання інновативності і творчості службовців у корпорації ЗМ.
2. Реструктуризація корпорації General Electric.
3. Конкурентна інноваційна стратегія корпорації Wal-Mart.
4. Нова стратегія, нова організаційна структура корпорації Ford.
5. Успіх компанії Marion Labs., Inc. в області трансферу технологій.
6. "AIBO" – новий продукт компанії Sony.
7. Проект NEO – новий товар новий сегмент компанії Wimm-Bill-Dann.
8. Нова стратегія розвитку бізнесу компанії "Лабораторія Касперського".

9. Створення власного виробництва компанією "Фелікс".
10. Інновації в малому бізнесі. Науково-виробничий центр "Релікт".
11. Прийняття інноваційного рішення про відкриття ресторану.
12. Трансформація Сиктивкара ЛПК з технологічного аутсайдера в передову фірму.
13. Вихід компанії "Ф" на новий ринок кованих меблів.
14. Стратегія масової кастомізації Honda Motor Co., Ltd.
15. Nidan Holding Limited стратегія інновативного зростання.
16. Фактори успіху інновацій малих фірм.
17. Нова стратегія репозиціонування бренда компанії Philips.
18. Торговий дім SC: нова стратегія розвитку.

7.2. Контрольні запитання для самодіагностики

1. Наукові досягнення та науково-технічні інновації.
2. Інноватика як науковий базис інноваційної діяльності.
3. Ризик як ознака інноваційної діяльності.
4. Види інновацій.
5. Інноваційні технології.
6. Теорія інновацій як узагальнення інноваційної теорії і прикладних досліджень у сфері організації та управління інноваційною діяльністю.
7. Основні поняття і термінологія.
8. Роль теорії інновацій в сучасному світі.
9. Гносеологічні передумови вивчення дисципліни.
10. Місце і роль дисципліни в системі підготовки фахівців у галузі управління інноваціями.
11. Взаємозв'язок теорії інновацій з іншими навчальними.
12. Формалізовані методи генерації та відбору ідей інноваційної діяльності, формування бази даних з генерації ідей.
13. Управління інноваційними процесами.
14. Інноваційний процес як об'єкт управління.
15. Гнучкість і адаптованість інфраструктури реалізації нововведень.
16. Загальна схема макроекономіки, параметри і змінні.
17. Роль інновацій в житті суспільства. Історія людства як історія найважливіших інновацій.

18. Етапи розвитку інноваційної активності та їх аналіз.
19. Найважливіші відкриття та їх роль у розвитку цивілізації.
20. Інноваційна активність як найважливіший фактор суспільного розвитку.
21. Аналіз сучасного рівня інноваційної активності.
22. Статистика інновацій.
23. Ідентифікація інновацій.
24. Міжнародна стандартизація та класифікація інновацій.
25. Моніторинг інноваційної діяльності.
26. Інформаційні технології в інноватика.
27. Моделювання інноваційних процесів і проектів; типові моделі стосовно до процесів, програм, об'єктів.
28. Теорія конкуренції та оцінювання ризиків; надійність і діагностика в управлінні інноваціями.
29. Проблеми автоматизації в інноватика.
30. Теорії інноваційного розвитку: довгострокове прогнозування розвитку економіки і методи аналізу динаміки технологічних змін.
31. Основи теорії економічного зростання.
32. Найпростіші рівняння макроекономічної динаміки.
33. Дифузія інновацій.
34. Макроекономічні теорії та моделі суспільного розвитку як передумова формування теорії інновацій.
35. Теорія довгих хвиль М. Д. Кондратьєва.
36. Внесок Й. Шумпетера в теорію інновацій.
37. Мотивація інновацій.
38. Ефективна монополія як рушійний мотив інноваційної діяльності.
39. Концепція науково-технічного прогресу.
40. Філософські та соціальні аспекти розвитку цивілізації.
41. Довгострокове прогнозування розвитку економіки і методи аналізу динаміки технологічних змін.
42. Сучасні інноваційні теорії.
43. Системотехнічний підхід.
44. Соціально-економічний підхід.
45. Періодизація суспільного розвитку з позицій теорії інновацій.

46. Науково-технічні ери: рушійні сили розвитку і причини змінюваності.
47. Життєвий цикл технічного укладу, продукту, технології.
48. S-образні логістичні криві та інноваційні стратегії організацій.
49. Динаміка інвестицій в інноваційні процеси.
50. Циклічність інноваційних процесів.
51. Типи інноваційної поведінки організацій та їх класифікація.
52. Закономірності формування і зміни стереотипу інноваційної поведінки.
53. Показники якості управління.
54. Модель Шелла.
55. Довгострокове прогнозування розвитку економіки і методи аналізу динаміки технологічних змін.

8. Індивідуально-консультативна робота

Індивідуально-консультативна робота здійснюється за графіком індивідуально-консультативної роботи у формі консультацій, виконання перевірки та захисту завдань, що винесені на поточний контроль тощо.

Формами організації індивідуально-консультативної роботи є:

а) за засвоєнням теоретичного матеріалу: консультації: індивідуальні (запитання-відповідь стосовно проблемних питань теоретичного матеріалу дисципліни); групові (розгляд типових прикладів-ситуацій).

б) за засвоєнням практичного матеріалу: консультації індивідуальні та групові (обговорення практичних питань розвитку сучасних економічних систем, а також проблем розвитку економічної науки).

9. Методи навчання

Під час викладання дисципліни "Теорії інноваційного розвитку" для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів передбачено застосування таких навчальних технологій, як: проблемні лекції, міні-лекції; робота в малих групах; мозкові атаки; кейс-метод; ділові, дидактичні та рольові ігри, презентації, брейн-ринг, семінари – дискусії, економічні загадки (табл. 9.1 і 9.2).

Таблиця 9.1

Розподіл форм та методів активізації процесу навчання за темами навчальної дисципліни

Тема	Практичне застосування навчальних технологій
1	2
Тема 1. Історія розвитку теорії інновацій	1.1. Проблемна лекція з питання "Еволюційна теорія інновацій". 1.2. Робота в малих групах: "Науковий внесок вчених щодо розвитку інноватики в історії економіки та суспільно-історичному процесі (на основі праць Й. Шумпетера, Н. Д. Кондратьєва та ін.)". 1.3. Дискусія на тему: "Охарактеризуйте особливості теорії інтелектуальної технології, циклів інновацій та теорії відкритих інновацій?"
Тема 2. Інноваційна система	2.1. Проблемна лекція з питання "Сутність інновацій та їх взаємозв'язок з іншими економічними категоріями". 2.2. Робота в малих групах: "Обговорення особливостей визначення понять та категорій". 2.3. Банк візуального супроводження: "Схема формування ієрархії інноваційних систем"

Продовження табл. 9.1

1	2
Тема 3. Інновації та інноваційні процеси	3.1. Виконання вправи: складання таблиці порівняння основних етапів інноваційного процесу і фаз життєвого циклу продукту (технології) за наступними критеріями: сучасний стан та перспективи розвитку; основні ознаки та їх характеристика; думка вчених про важливість кожного з етапів процесу та їх актуальності. 3.2. Мозкова атака: "Дайте класифікацію інновацій промислового підприємства (підприємство за вибором) за глибиною новизни, за змістом нововведень і за конкурентоспроможністю". 3.3. Ситуаційне завдання на тему: "Сучасний розвиток теорії інновацій на прикладі праць учених сьогодні". 3.4. Вирішення задач із визначення чистої поточної вартості та зробити висновок про ефективність інвестицій. Дані для розрахунку: сума вкладення капіталу 100 млн грн, тривалість вкладення 2 роки. Річна сума надходження грошей 75 млн грн, процентна ставка 25 % річних
Тема 4. Суб'єкти інноваційної діяльності	4.1. Семінар-дискусія з питання "Що мають на увазі під інноваційною активністю підприємства? У чому полягає її відмінність від інноваційної діяльності?" 4.2. Банк візуального супроводження: структура суб'єктів інноваційної діяльності. 4.3. Вирішення економічних загадок із визначення суб'єктів інноваційної діяльності
Тема 5. Особливості розвитку ринку інновацій	5.1. Проведення брейн-рингу з питань теми. 5.2. Кейс-метод з проблеми: Інноваційна діяльність спрямована на створення втілення і реалізацію нового продукту. 5.3. Ситуаційне завдання: "Прокоментуйте наступне твердження "володіння загальновідомим товарним знаком рівнозначно володінню капіталом". Чи згодні ви з ним? 5.4. Вирішення задач: середня чисельність працівників підпри-

	ємства складає 640 осіб. Кількість зайнятих у сфері НДДКР на початок року складало 20 осіб, впродовж року з них 3 особи були звільнені та прийняті на роботу 6 осіб. Визначте, за рівнем інноваційної активності, чи є це підприємство лідером?
Тема 6. Умови рівноваги інноваційного ринку	6.1. Проблемне повідомлення та дискусія з питання: "Попит і пропозиція на ринку нововведень". 6.2. Кейс-метод з проблеми: "Чи є актуальною необхідність державного втручання для підтримки рівноваги інноваційного ринку?" 6.3. Презентації результатів дослідження порівняння впливу зовнішнього середовища на характер інноваційної діяльності
Тема 7. Конкуренція на ринку інновацій	7.1. Мозкова атака: "Заповнити класифікаційну схему інноваційних стратегій (продуктова, ресурсна, організаційна та функціональна)?" 7.2. Кейс-метод: визначити послідовність заходів під час реалізації інноваційного проекту виготовлення дослідного зразка нової продукції побутового призначення. Побудуйте мережевий графік і розрахуйте терміни і резерви виконання робіт за даними. 7.3. Ділова гра "Типи інноваційних стратегій"

Закінчення табл. 9.1

1	2
Тема 8. Еволюція підходів до організації інноваційної діяльності	8.1. Презентації результатів дослідження особливостей, переваг і недоліків характерних рис еволюції інноваційних підходів. 8.2. Ситуаційне завдання на тему: "Аналіз концепцій "інкубаторний синдром", створення внутрішніх підрозділів, що використовують венчурний механізм фінансування та концепції стратегічних альянсів". 8.3. Проведення брейн-рингу з питань теми
Тема 9. Державне регулювання інноваційної діяльності	9.1. Проблемна лекція на тему: "Правові основи розвитку інноваційної діяльності". 9.2. Мозкова атака: "Актуальність інноваційної діяльності та управління цією діяльністю для України". 9.3. Виконання вправи: інтерпретація форм державного регулювання інноваційної діяльності у вигляді схеми. 9.4. Робота в малих групах: "Піраміда розроблення стратегії". 9.5. Ділова гра "Інноваційні гри"

Таблиця 9.2

Використання методик активізації процесу навчання

Тема навчальної дисципліни	Практичне застосування методик	Методики активізації процесу навчання
Тема 1. Історія розвитку теорії інновацій	<i>Семінарське заняття.</i> Тема "Генезис теорії інноваційного розвитку з точки зору відомих дослідників"	Семінари-дискусії, презентації, робота в малих групах

Тема 5. Особливості розвитку ринку інновацій	Семінарське заняття. Тема "Новий продукт – новий об'єкт"	Семінари-дискусії, презентації
Тема 6. Умови рівноваги інноваційного ринку	<i>Завдання 5.</i> Визначте показники виконання маркетингових прогнозів і результативності інноваційного розвитку, якщо планований обсяг продажів інноваційної продукції дорівнює 98 тис. грн, фактична собівартість інноваційної продукції склала 46 тис. грн, чистий прибуток, отриманий за рахунок реалізації інноваційної продукції, 71,4 тис. грн, а загальний розмір чистого прибутку, отриманого підприємством за умови реалізації всієї продукції 98,3 тис. грн	Робота в малих групах, мозкові атаки

Основні відмінності активних та інтерактивних методів навчання від традиційних визначаються не тільки методикою і технікою викладання, але й високою ефективністю навчального процесу, який виявляється у: високій мотивації студентів; закріпленні теоретичних знань на практиці; підвищенні самосвідомості студентів; формуванні здатності приймати самостійні рішення; формуванні здатності до ухвалення колективних рішень; формуванні здатності до соціальної інтеграції.

Проблемні лекції спрямовано на розвиток логічного мислення студентів, коло питань теми обмежується двома-трьома ключовими моментами, увага студентів концентрується на матеріалі, що не знайшов відображення в підручниках, використовується досвід закордонних навчальних закладів із роздачею студентам під час лекцій друкованого матеріалу та виділенням головних висновків із питань, що розглядаються. Перед початком проблемної лекції слід чітко сформулювати проблему, яку необхідно вирішити. У процесі викладу лекційного матеріалу слід уникати прямої відповіді на поставлені завдання, а висвітлювати лекційний матеріал так, щоб отриману інформацію студент міг використовувати під час розв'язання проблеми.

Міні-лекції передбачають виклад навчального матеріалу за короткий проміжок часу й характеризуються складністю логічних побудов, образів, доказів та узагальнень. Міні-лекції проводять, як правило, як частину заняття-дослідження. На початку міні-лекції за вказаними темами лектор акцентує увагу студентів на необхідності продати викладений лекційний матеріал у так званому структурно-логічному вигляді. На роз-

гляд виносяться питання, які зафіксовані у плані лекцій, але викладаються вони стисло.

Робота в малих групах дає змогу структурувати практично-семінарські заняття за формою і змістом, створює можливості для участі кожного студента в роботі за темою заняття, забезпечує формування особистісних якостей та досвіду соціального спілкування.

Мозкові атаки – метод розв'язання невідкладних завдань, сутність якого полягає в тому, щоб висловити як найбільшу кількість ідей за дуже обмежений проміжок часу, обговорити і здійснити їх селекцію.

Кейс-метод – метод аналізу конкретних ситуацій, який дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів і передбачає розгляд виробничих, управлінських та інших ситуацій, складних конфліктних випадків, проблемних ситуацій, інцидентів у процесі вивчення навчального матеріалу.

Презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються для презентації певних досягнень, результатів роботи групи, звіту про виконання індивідуальних завдань, інструктажу, демонстрації нових товарів і послуг. Головною позитивною рисою застосування презентацій у навчальному процесі є обмін досвідом і знаннями між студентами.

Рольові та ділові ігри – форма активізації студентів, за якої вони задіяні в процесі інсценізації певної виробничої ситуації у ролі безпосередніх учасників подій.

Дидактичні ігри – метод імітації (наслідування, відображення) прийняття управлінських рішень у різноманітних ситуаціях шляхом гри (програвання, розігрування) за правилами, що вже вироблені або виробляються самими учасниками, який реалізується через самостійне вирішення студентами поставленої проблеми за умови недостатності необхідних знань.

Банки візуального супроводження сприяють активізації творчого сприйняття змісту дисципліни за допомогою наочності.

10. Методи контролю

Система оцінювання сформованих компетентностей (див. табл. 2.1) у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, семінарські, практичні заняття, а також

виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюється за накопичувальною системою. Відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця, контрольні заходи включають:

поточний контроль є засобом виявлення рівня сприйняття студентом навчального матеріалу даної дисципліни, визначення недоліків під час засвоєння знань та вмінь, встановлення ступеня відповідальності студентів та опанування ними навичками самостійної роботи, стимулювання інтересу студентів до вивчення дисципліни та активності у пізнанні. Проведення поточного контролю під час вивчення дисципліни "Теорії інноваційного розвитку" передбачає надання певних балів за такими формами контролю: усне опитування, поточні контрольні роботи; виконання практичних завдань (в аудиторії та самостійно), домашніх завдань, підготовка доповідей, творчих завдань.

Проведення процедур **поточного контролю** результативності навчальної діяльності передбачається:

1. Шляхом проведення **колоквіумів** (колоквіум 1 проводиться після вивчення тем 1 – 5, колоквіум 2 після вивчення тем 6 – 9).

2. Шляхом **накопичування балів**, одержаних за кожним видом діяльності за результатами, отриманими студентом при вивченні тем.

Організація навчального процесу здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи. Згідно з цією системою, протягом семестру кожний студент має можливість одержати бали (згідно з формами поточного контролю). Максимальний бал для допуску до екзамену – 60 балів, мінімальний бал для допуску – 35 балів.

Порядок проведення поточного оцінювання знань студентів.

Оцінювання знань студента під час семінарських і практичних занять та виконання індивідуальних завдань проводиться за накопичувальною системою за такими критеріями: розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються; ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни; ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються; вміння поєднувати теорію з практикою при розгляді виробничих ситуацій, розв'язанні задач, проведенні розрахунків у процесі виконання індивідуальних завдань та завдань, винесених на розгляд в аудиторії.

Критерії оцінювання поза аудиторної самостійної роботи студентів.

Загальними критеріями, за якими здійснюється оцінювання поза аудиторної самостійної роботи студентів, є: глибина і міцність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, вміння робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним апаратом, навички і прийоми виконання практичних завдань, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та оброблення, самореалізація на практичних та семінарських заняттях.

Критерії оцінювання творчого завдання.

Оцінюється за такими критеріями: самостійність виконання; логічність та послідовність викладення матеріалу; повнота розкриття теми (проблемної ситуації); використання статистичної інформації та додаткових літературних джерел; обґрунтованість висновків; якість оформлення.

Бали ставляться з урахуванням якості написання і оформлення роботи, за умови обов'язкового її захисту.

3 бали ставиться студентам, які показали глибоке знання проблем, пов'язаних із темою дослідження, вільне володіння матеріалом, методами економічного дослідження, вміння самостійно й творчо мислити, знаходити, обробляти, аналізувати фактичний матеріал, пов'язувати теоретичний матеріал із проблемами розвитку України та країн світу. У процесі захисту роботи студент повинен продемонструвати вміння узагальнювати матеріал, робити самостійні теоретичні та практичні висновки. Обов'язковим є оформлення есе згідно з вказаними вимогами.

2,5 – 2,9 бали ставиться тоді, коли в роботі розкрито основні положення теми, але деякі питання розкрито неповністю, або наявні деякі неточності у викладанні матеріалу чи оформленні роботи; якщо в процесі захисту студент допускає деякі помилки, якщо студентом було усунено не всі зауваження, які було зроблено науковим керівником.

2,0 – 2,4 бали ставиться тоді, коли в роботі розкрито основні положення теми, але деякі питання розкрито неповно, або наявні деякі неточності у викладанні матеріалу чи оформленні роботи; якщо відсутня творчість та самостійність у дослідженні та у висновках; якщо в процесі захисту студент допускає деякі помилки, якщо студентом була усунена значна частина зауважень, які були зроблені науковим керівником.

1,5 – 1,9 бали ставиться тоді, коли в роботі розкрито основні положення теми, але деякі питання розкрито неповно, або наявні певні

неточності у викладанні матеріалу чи оформленні роботи; якщо повністю відсутня творчість та самостійність у дослідженні; якщо в процесі захисту студент допускає деякі помилки, якщо студентом була усунена значна частина зауважень, які були зроблені науковим керівником.

1,0 – 1,4 бали ставиться у тих випадках, коли основні теоретичні питання висвітлено поверхово, немає висновків або висновки не мають самостійного характеру; недостатньо використано джерела економічної літератури (як монографій, так і періодичних видань); студент слабо володіє матеріалом роботи; не може пов'язати теоретичний матеріал з проблемами суспільного розвитку; не враховані зауваження наукового керівника; робота оформлена з порушенням вимог.

0,5 – 0,9 бали ставиться у тих випадках, коли основні теоретичні питання висвітлено поверхово, теоретичні положення дуже слабо підкріплені фактичним матеріалом; немає висновків; при захисті студент слабо володіє матеріалом роботи; не може пов'язати теоретичний матеріал з проблемами суспільного розвитку; оформлення роботи не відповідає вимогам.

Оцінка "відмінно" ставиться за умови відповідності виконаного завдання студента або його усної відповіді до усіх п'яти зазначених критеріїв. Відсутність тієї чи іншої складової знижує оцінку на відповідну кількість балів.

Під час оцінювання практичних завдань увага приділяється також їх якості та самостійності, своєчасності здачі виконаних завдань викладачу (згідно з графіком навчального процесу). Якщо якась із вимог не буде виконана, то оцінка буде знижена.

Поточні контрольні роботи (ПКР) передбачають виявлення опанування студентом лекційного матеріалу та вміння застосовувати його для вирішення практичної ситуації. Поточні контрольні роботи проводяться у письмовій формі та можуть вміщувати практичні та ситуаційні завдання, проблемні запитання щодо вивченої тематики, тестові завдання тощо.

Модульний контроль, що проводиться з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті *інтегроване* оцінювання результатів навчання студента після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля.

Модульний контроль з даної навчальної дисципліни проводиться у формі колоквиуму. **Колоквиум** – це форма перевірки й оцінювання знань

студентів у системі освіти у вищих навчальних закладах. Проводиться як проміжний міні-екзамен з ініціативи викладача.

Приклад завдань до колоквіуму

Змістовий модуль 1. Формування теорій інновацій у різних напрямках економічної думки

Варіант №

1. Дайте визначення поняттям та категоріям: новація та інновація, інноваційна діяльність, інноваційний потенціал, інноваційне середовище.

2. Розкрийте питання.

2.1. Розбити відомих дослідників проблем інноваційного розвитку за превалюючими напрямами дослідження за основними темами в аспекті, теорій інноваційного розвитку: "інновації", "цикл" та "криза".

2.2. Перелічіть і охарактеризуйте класифікаційні ознаки інновацій.

3. Дайте аргументовану відповідь чи є правильним твердження:

3.1. Н. Д. Кондратьєв безпосередньо не займався інноваційними питаннями, але розгляд ним великих циклів кон'юнктури (довгих хвиль) ініціювало дослідження про причини цих циклів і їх тривалості, як найбільш важливою з них були визнані інновації.

3.2. Значне місце інноваційному процесі Й. Шумпетер відводив підприємцеві, який енергійно відволікає чинники виробництва від існуючих каналів, направляючи їх на розвиток інновацій. І якщо ні, то дайте правильну відповідь.

Критерії оцінювання колоквіуму.

Завдання 1 оцінюється в 2 бали, а саме: 1,0 бал – відповідь на завдання повна, правильна, логічна; 0,5 бала – (зв'язок теоретичного матеріалу з проблемами України); 0,5 бала – охайність виконання завдання.

Завдання 2 оцінюється в 3 бали, а саме: 1,0 бал – відповідь на завдання повна, правильна, логічна; 0,5 бала – відповідь містить аналіз, систематизацію, узагальнення, в тому числі використання графічних моделей; 1,0 бал – обґрунтовані висновки щодо процесів, які аналізуються

з наведенням прикладів із суспільно-історичного та сучасного розвитку суспільства (України); 0,5 бала – охайність виконання завдання.

Завдання 3 оцінюється в 4 бали, а саме: 1,0 бал – відповідь на завдання повна, правильна, логічна; 1,5 бала – відповідь містить аналіз, систематизацію, узагальнення, в тому числі використання графічних моделей; 1,0 бал – обґрунтовані висновки щодо процесів, які аналізуються з наведенням прикладів із суспільно-історичного та сучасного розвитку суспільства; 0,5 бала – охайність виконання завдання.

Порядок підсумкового контролю з навчальної дисципліни.

Підсумковий контроль знань та компетентностей студентів з навчальної дисципліни здійснюється на підставі проведення семестрового екзамену. Екзаменаційний білет охоплює програму дисципліни і передбачає визначення рівня знань та ступеня опанування студентами компетентностей (див. табл. 2.1).

Завданням екзамену є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, вміння формулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо. В умовах реалізації компетентнісного підходу екзамен оцінює рівень засвоєння студентом компетентностей, що передбачені кваліфікаційними вимогами. Кожен екзаменаційний білет складається із 5 практичних ситуацій, які передбачають вирішення типових професійних завдань фахівця на робочому місці та дозволяють діагностувати рівень теоретичної підготовки студента і рівень його компетентності з навчальної дисципліни.

Екзаменаційний білет містить два стереотипних, два діагностичних та одне евристичне завдання, які оцінюються відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця.

Студент, який із поважних причин, підтверджених документально, не мав можливості брати участь у формах поточного контролю, тобто не склав змістовий модуль, має право на його відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання за розпорядженням декана факультету відповідно до встановленого терміну.

Студент **не може бути допущений** до складання екзамену, якщо кількість балів, одержаних за результатами перевірки успішності під час поточного та модульного контролю відповідно до змістового модуля впро-

довж семестру, в сумі не досягла 35 балів. Після екзаменаційної сесії декан факультету видає розпорядження про ліквідацію академічної заборгованості. У встановлений термін студент добирає залікові бали.

Студента слід **вважати атестованим**, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60. Мінімально можлива кількість балів за поточний і модульний контроль упродовж семестру – 35 та мінімально можлива кількість балів, набраних на екзамені, – 25.

Результат семестрового екзамену оцінюється в балах (максимальна кількість – 40 балів, мінімальна кількість, що зараховується, – 25 балів) і проставляється у відповідній графі екзаменаційної *"Відомості обліку успішності"*.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни розраховується з урахуванням балів, отриманих під час екзамену, та балів, отриманих під час поточного контролю за накопичувальною системою. Сумарний результат у балах за семестр складає: *"60 і більше балів – зараховано"*, *"59 і менше балів – не зараховано"* та заноситься у залікову *"Відомість обліку успішності"* навчальної дисципліни. У випадку отримання менше 60 балів студент обов'язково здає залік після закінчення екзаменаційної сесії у встановлений деканом факультету термін, але не пізніше двох тижнів після початку семестру. У випадку повторного отримання менше 60 балів декан факультету призначає комісію у складі трьох викладачів на чолі із завідувачем кафедри та визначає термін перескладання заліку, після чого приймається рішення відповідно до чинного законодавства: "зараховано" – студент продовжує навчання за графіком навчального процесу, а якщо "не зараховано", тоді декан факультету пропонує студенту повторне вивчення навчальної дисципліни протягом наступного навчального періоду самостійно.

Зразок екзаменаційного білета

Форма № Н-5.05

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр

Спеціальність 051 "Економіка"

Спеціалізація "Економічна теорія"

Семестр 1. Навчальна дисципліна "Теорії інноваційного розвитку"

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ 1

1. Викладіть принципи класифікації новацій та інноваційних процесів.

2. Який зв'язок між маркетинговою та інноваційною діяльністю?

3. Визначте показники виконання маркетингових прогнозів і результативності інноваційного розвитку, якщо планований обсяг продажів інноваційної продукції дорівнює 98 тис. грн, фактична собівартість інноваційної продукції складає 46 тис. грн, чистий прибуток, отриманий за рахунок реалізації інноваційної продукції, 71,4 тис. грн, а загальний розмір чистого прибутку, отриманого підприємством за умови реалізації всієї продукції 98,3 тис. грн.

4. Охарактеризуйте схему життєвого циклу інновацій, наведіть приклади життєвих циклів економічних об'єктів і систем.

5. Дайте визначення поняттям та категоріям: новація та інновація, інноваційна діяльність, інноваційний потенціал, інноваційне середовище.

Критерії оцінювання екзаменаційного білета.

Завдання 1 (стереотипне) – 6 балів. Студент показав отримані теоретичні знання з визначеної теми, може їх використати під час вирішення практичних завдань.

2 бали – методологічно правильно, з викладенням системного підходу, оригінальних висновків, отриманих на основі програмного, додаткового матеріалу, законодавчих актів і нормативних документів розкрито питання (надана концептуальна відповідь, показаний логічний та послідовний підхід, висвітлено точку зору на проблему, яка розглядається).

2 бали – системні знання навчального матеріалу з використанням як типового алгоритму, так і за самостійно розробленим алгоритмом, висновки аргументовані та обґрунтовані.

1 бал – повнота, науковість та правильність визначень основних понять, категорій та законів.

1 бал – охайність виконання завдання.

Завдання 2 (діагностичне) – 7 балів. Показав отримані теоретичні знання з визначеної теми, може їх використати під час вирішення практичних завдань. Показав здібності аналізу інноваційних процесів та може робити висновки як теоретичного, так і практичного характеру.

2 бали – визначено основні поняття та процедури теоретичного дослідження: предмет та об'єкт дослідження (повно, правильно, логічно; завдання містить аналіз, систематизацію та узагальнення).

1 бал – наведено визначення показників та категорій, які використано під час рішення завдань.

1 бал – при виконанні завдання студент застосовує глибокі знання навчального матеріалу, що передбачено навчальною програмою.

2 бали – обґрунтовані висновки щодо процесів, які аналізуються.

1 бал – охайність виконання завдання.

Завдання 3 (діагностичне) – 7 балів. Показав отримані теоретичні знання з визначеної теми, може їх використати під час вирішення практичних завдань. Показав здібності аналізу інноваційних процесів та може робити висновки як теоретичного, так і практичного характеру. Робить узагальнення та може їх обґрунтувати.

2 бали – визначено основні поняття та процедури теоретичного дослідження: предмет та об'єкт дослідження (повно, правильно, логічно; завдання містить аналіз, систематизацію та узагальнення).

1 бал – наведено визначення показників та категорій, які використано під час рішення завдань.

1 бал – під час виконання завдання студент застосовує глибокі знання навчального матеріалу, що передбачено навчальною програмою.

2 бали – обґрунтовані висновки щодо процесів, які аналізуються.

1 бал – охайність виконання завдання.

Завдання 4 (евристичне) – 10 балів. Володіє теоретичними та практичними навичками аналізу та узагальнення інноваційних процесів, може пов'язувати теоретичні положення з практичними проблемами сучасності, визначати напрями вдосконалення процесів та вирішення проблем.

2 бали – завдання вирішено повно, правильно, логічно, містить аналіз, систематизацію, узагальнення.

2 бали – наведено визначення показників та категорій, які використано під час рішення завдань.

1 бал – застосовано метод контрольних питань як приклад евристичних методів.

2 бали – обґрунтовані висновки щодо процесів, які аналізуються.

2 бали – показано практичну значущість процесів, які аналізуються в умовах ринкових перетворень.

1 бал – охайність виконання завдання.

Завдання 5 (евристичне) – 10 балів. Показав отримані теоретичні знання з визначеної теми. Показав аналітичні компетентності: здібності до аналізу інноваційних процесів та висновків як теоретичного, так і практичного характеру. Може робити узагальнення з їх обґрунтуванням та пристосувати теоретичні положення до практичних проблем сучасності.

2 бали – відповідь на завдання повна, правильна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення.

3 бали – визначена послідовність дій, використання прийомів та операцій з теоретичним та практичним матеріалом.

4 бали – обґрунтовані висновки щодо процесів, які аналізуються.

1 бал – охайність виконання завдання.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Система оцінювання рівня сформованості професійних компетентностей студентів денної форми навчання наведена в табл. 11.1.

Таблиця 11.1

Система оцінювання рівня сформованості професійних компетентностей

Професійні компетентності	Навчальний тиждень	Години	Методи та форми навчання		Оцінка рівня сформованості компетентностей		
					Форми контролю	Макс. бал	
Змістовий модуль 1. Формування теорій інновацій у різних напрямках економічної думки							50,0
1	2	3	4	5	6	7	8
ТЕР1 ема изаці ю стат исти	1	Ауд.	2	Лекція	Тема 1. Історія розвитку теорії інновацій	Робота на лекції	1

ТЕР1	Ставити і вирішувати завдання економічного аналізу, пов'язані зі збором і обробкою економічних даних з використанням вітчизняних і зарубіжних джерел інформації та сучасних інформаційних технологій з аналізом та інтерпретацією отриманих результатів	1		2	Практичне та семінарське заняття	<i>Тема семінарського заняття: "Історія розвитку теорії інновацій". Завдання 1.</i> Проаналізуйте генезис теорії інноваційного розвитку з точки зору відомих дослідників. Зробіть порівняльну характеристику теорій інтелектуальної технології, циклів інновацій, відкритих інновацій	Активна участь в обговоренні питань теми. Поточна контрольна робота	2; 3
		1 – 2	СРС	10	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до <i>семінарського заняття</i> , огляд теоретичного матеріалу з теми "Історія розвитку теорії інновацій". Виконання індивідуальних завдань за темою	Захист індивідуального завдання. Поточна контрольна робота	4
		2 – 3	Ауд.	3	Лекція	Тема 2. Інноваційна система	Робота на лекції	1
				3	Практичне та семінарське заняття	<i>Тема семінарського заняття: "Інноваційна система". Завдання 2.</i> Порівняйте між собою класифікацію інновацій П. Н. Завліна і А. В. Васильєва, що базується на сімох класифікаційних ознаках: сфера застосування, етапи НТП, міра інтенсивності, темпи здійснення інновацій, масштаби інновацій, результативність, ефективність інновацій	Активна участь в обговоренні питань теми	2
				12	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до <i>практичного заняття</i> , огляд теоретичного матеріалу з теми "Інноваційна система". Виконання індивідуальних завдань за обраною темою	Захист індивідуального завдання	2
		3 – 4		2	Лекція	Тема 3. Інновації та інноваційні процеси	Робота на лекції	1

Продовження табл. 11.1

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---

ТЕР 1		СРС		Ауд.		СРС		Ауд.	
Спроможність вибирати адекватні методи і засоби вирішення завдань дослідження, складати на їх основі наукові та аналітичні звіти, огляди, публікації з інноваційної економіки	3 – 4	3 – 4	13	2	Семінарське заняття	Тема семінарського заняття: "Інновації та інноваційні процеси". Завдання 3. Дайте аргументовану відповідь чи є правильним твердження: Н. Д. Кондратьєв безпосередньо не займався інноваційними питаннями, але розгляд ним великих циклів кон'юнктури (довгих хвиль) ініціювало дослідження про причини цих циклів і їх тривалості як найбільш важливою з них були визнані інновації. Значне місце інноваційному процесі Й. Шумпетер відводив підприємцеві, який енергійно відволікає чинники виробництва від існуючих каналів, направляючи їх на розвиток інновацій	Активна участь в обговоренні питань теми. Поточна контрольна робота	2; 4	
	3 – 4	3 – 4	13	2	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми "Інновації та інноваційні процеси". Виконання індивідуальних завдань за темою	Презентація результатів. Поточна контрольна робота	4	
Здатність до аналізу та інтерпретації отриманих результатів	4 – 5	4 – 5	12	2	Лекція	Тема 4. Суб'єкти інноваційної діяльності	Робота на лекції	1	
	4 – 5	4 – 5	12	2	Семінарське заняття	Тема семінарського заняття: "Суб'єкти інноваційної діяльності"	Активна участь в обговоренні питань теми	2	
	4 – 5	4 – 5	12	2	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми "Суб'єкти інноваційної діяльності". Підготовка до практичних занять. Виконання індивідуальних завдань за обраною темою. Підготовка до колоквіуму за змістовим модулем	Презентація результатів	2	
Уміти розробляти й обґрунтовувати систему соціально-економічних показників, що відображають стан інноваційного розвитку, складати методики їх розрахунку, оцінювати динаміку показників інноваційної діяльності підприємства, галузі, регіону та економіки в цілому	5 – 6	5 – 6	2	2	Лекція	Тема 5. Особливості розвитку ринку інновацій. Колоквіум за змістовим модулем 1	Робота на лекції	10	
	5 – 6	5 – 6	2	2	Семінарське заняття	Тема семінарського заняття: "Особливості розвитку ринку інновацій". Завдання 4. Визначте показники виконання маркетингових прогнозів і результативності інноваційного розвитку, якщо планований обсяг продажів інноваційної продукції дорівнює 98 тис. грн, фактична собівартість інноваційної продукції складала 46 тис. грн, чистий прибуток, отриманий за рахунок реалізації інноваційної продукції, 71,4 тис. грн, а загальний розмір чистого прибутку, отриманого підприємством під час реалізації продукції 98,3 тис. грн	Активна участь в обговоренні питань теми. Поточна контрольна робота	2; 4	

Продовження табл. 11.1

1	2	3	4	5	6	7	8	
	5 – 6	CPC	13	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до <i>семінарського заняття</i> , огляд теоретичного матеріалу з теми "Особливості розвитку ринку інновацій". Виконання індивідуальних завдань за обраною темою	Презентація результатів	3	
Змістовий модуль 2. Концептуальні основи інноваційної діяльності							50,0	
ТЕР 2	Розробляти і обґрунтовувати варіанти управлінських рішень з упровадження та поширення інновацій, добиватися їх реалізації на основі організації діяльності творчих колективів	Ауд.	6 – 7	2	Лекція	Тема 6. Умови рівноваги інноваційного ринку	Робота на лекції	1
			6 – 7	2	Практичне та семінарське заняття	<i>Тема семінарського заняття:</i> "Умови рівноваги інноваційного ринку". <i>Завдання 6.</i> Проілюструйте за допомогою графіків взаємозв'язок інновацій та попиту при технології	Активна участь в обговоренні теоретичних питань. Поточна КР	2; 3
		CPC	6 – 7	13	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до <i>семінарського заняття</i> , огляд теоретичного матеріалу з теми "Умови рівноваги інноваційного ринку". Підготовка до практичних занять. Виконання індивідуальних завдань за темою	Перевірка домашніх завдань. Презентація результатів	3
ТЕР 3	Здатність узагальнювати і критично оцінювати результати, отримані вітчизняними та зарубіжними дослідниками, виявляти перспективні напрями	Ауд.	7 – 8	3	Лекція	Тема 7. Конкуренція на ринку інновацій	Робота на лекції	1
			7 – 8	3	Семінарське заняття	<i>Тема семінарського заняття:</i> "Конкуренція на ринку інновацій"	Активна участь в обговоренні теоретичних питань	2
		CPC	7 – 8	12	Підготовка до занять	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до <i>семінарського заняття</i> , огляд теоретичного матеріалу. Виконання індивідуальних завдань за обраною темою	Презентація результатів. Поточна контрольна робота. Перевірка домашніх завдань	2; 4; 4
ТЕР 3	Здатність обґрунтовувати актуальність, теоретичну і практичну значущість обраної теми наукового дослідження	Ауд.	8 – 9	2	Лекція	Тема 8. Еволюція підходів до організації інноваційної діяльності	Робота на лекції	1
			8 – 9	2	Семінарське заняття	<i>Тема семінарського заняття:</i> "Еволюція підходів до організації інноваційної діяльності". <i>Завдання 5.</i> Порівняйте між собою концепції "інкубаторний синдром", створення внутрішніх підрозділів, що використовують венчурний механізм фінансування та концепцію стратегічних альянсів, а також наведіть їх відмітні ознаки? Які переваги та недоліки кожної з них Ви можете навести	Активна участь в обговоренні теоретичних питань. Поточна контрольна робота	2; 5
		CPC	8 – 9	13	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до <i>семінарського заняття</i> , огляд теоретичного матеріалу з теми "Еволюція підходів до організації інноваційної діяльності". Підготовка до практичних занять. Підготовка до колквіуму за змістовим модулем 2	Захист індивідуального завдання. Перевірка домашніх та творчих завдань	1; 2

Закінчення табл. 11.1

1	2	3	4	5	6	7	8
ТЕРЗ	Здатність проводити самостійні дослідження відповідно до розробленої програми	Ауд.	2	Лекція	Тема 9. Державне регулювання інноваційної діяльності. Колоквіум за змістовим модулем 2	Робота на лекції	10
			2	Семінарське та практичне заняття	Тема семінарського заняття: "Державне регулювання інноваційної діяльності"	Активна участь в обговоренні питань теми	2
		СРС	12	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми "Державне регулювання інноваційної діяльності"	Перевірка домашніх завдань. Презентація результатів. Поточна контрольна робота	3
Усього годин			150	Загальна максимальна кількість балів з дисципліни			100
з них							
<i>аудиторні</i>			40	26 %	<i>поточний контроль</i>		100
<i>самостійна робота</i>			110	74 %			

Розподіл балів у межах тем змістових модулів наведено в табл. 11.2.

Таблиця 11.2

Розподіл балів за темами

Теми змістовного модуля		Лекції	Практичні заняття	Домашнє завдання	Поточні КР	Творчі завдання	Колоквіум	Усього
ЗМ 1	Тема 1. Історія розвитку теорії інновацій	1	2	4	3	–	9	50
	Тема 2. Інноваційна система	1	2	2	–	–		
	Тема 3. Інновації та інноваційні процеси	1	2	4	3	1		
	Тема 4. Суб'єкти інноваційної діяльності	1	2	2	–	–		
	Тема 5. Особливості розвитку ринку інновацій	1	2	3	4	–		
ЗМ 2	Тема 6. Умови рівноваги інноваційного ринку	1	2	3	3	–	9	50
	Тема 7. Конкуренція на ринку інновацій	1	2	4	4	2		
	Тема 8. Еволюція підходів до організації інноваційної діяльності	1	2	3	5	–		
	Тема 9. Державне регулювання інноваційної діяльності	1	2	3	2	–		
Усього		9	18	28	24	3	18	100

Максимальну кількість балів, яку може накопичити студент протягом тижня за формами та методами навчання, наведено в табл. 11.3.

Розподіл балів за тижнями

Теми змістовного модуля		Лекції	Практичні заняття	Домашнє завдання	Поточні КР	Творчі завдання	Колоквіум	Усього
ЗМ 1	Тема 1	1 тиждень	1	2	4	3	-	10
	Тема 2	2 тиждень	1	2	2	-	-	5
	Тема 2	3 тиждень	-	-	-	-	-	-
	Тема 3	3 тиждень	1	2	4	3	1	11
	Тема 3	4 тиждень	-	-	-	-	-	-
	Тема 4	4 тиждень	1	2	2	-	-	5
	Тема 4	5 тиждень	-	-	-	-	-	-
	Тема 5	5 тиждень	1	2	3	4	-	10
ЗМ 2	Тема 5	6 тиждень	-	-	-	-	9	9
	Тема 6	6 тиждень	1	2	3	3	-	9
	Тема 6	7 тиждень	-	-	-	-	-	-
	Тема 7	7 тиждень	1	2	4	4	2	13
	Тема 7	8 тиждень	-	-	-	-	-	-
	Тема 8	8 тиждень	1	2	3	5	-	11
	Тема 8	9 тиждень	-	-	-	-	-	-
	Тема 9	9 тиждень	1	2	3	2	-	8
	Тема 9	11 тиждень	-	-	-	-	9	9
Разом		9	18	28	24	3	18	100

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни визначається відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця (табл. 11.4).

Таблиця 11.4

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D		
60 – 63	E	задовільно	не зараховано
35 – 59	FX	незадовільно	
1 – 34	F		

Оцінки за цією шкалою заносяться до відомостей обліку успішності, індивідуального навчального плану студента та іншої академічної документації.

12. Рекомендована література

12.1. Основна

1. Асаул А. Н. Ведение в инноватику : учеб. пособ. для вузов / А. Н. Асаул [и др.]. – СПб. : АНО "ИПЭВ", 2010. – 275 с.
2. Баранчеев В. П. Маркетинг инноваций / В. П. Баранчеев. – М. : Благовест-В, 2009. – 232 с.
3. Баранчеев В. П. Управление инновациями / В. Баранчеев, Н. Масленникова, В. Мишин. – М. : Юрайт, 2012. – 720 с.
4. Бовин А. А. Управление инновациями в организации : учеб. пособ. по специальности "Менеджмент организации" / А. А. Бовин, Л. Е. Чередникова, В. А. Якимович. – 3-е изд., стер. – М. : Издательство "Омега-Л", 2009. – 415 с.
5. Борисова Л. М. Организация инновационной деятельности предприятия : учеб. пособ. / Л. М. Борисова, Е. А. Титенко. – Томск : Изд-во ТПУ, 2013. – 130 с.
6. Василенко О. В. Інноваційний менеджмент : навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. / О. В. Василенко, В. Г. Шматько ; за ред. В. О. Василенко. – К. : ЦУЛ, 2003. – 440 с.
7. Государственно-частное партнерство в научно-инновационной сфере / под ред. А. К. Казанцева, Д. А. Рубвальтера. – М. : ИНФРА-М, 2014. – 330 с.
8. Донцова О. И. Инновационная экономика: стратегия и инструменты формирования : учеб. пособ. / О. И. Донцова, С. А. Логвинов ; Финансовый университет при Правительстве Российской Федерации. – М. : ИНФРА-М ; Альфа-М, 2015. – 208 с.
9. Друкер П. Ф. Бизнес и инновации / П. Ф. Друкер. – М. : Вильямс, 2009. – 423 с.
10. Зинов В. Г. Инновационное развитие компании: управление интеллектуальными ресурсами / В. Г. Зинов ; под ред. Т. Я. Лебедева, С. А. Цыганов. – М. : Дело, 2009. – 248 с.
11. Инновационное развитие: экономика, интеллектуальные ресурсы, управление знаниями / под ред. Б. З. Мильнера. – М. : ИНФРА-М, 2009. – 624 с.
12. Инновационный менеджмент : учебник / под ред. Т. Г. Попадюк, проф. В. Я. Горфинкеля. – 3-е изд. – М. : Вузовский учебник, 2012. – 461 с.

13. Инновационный менеджмент : учебник для академического бакалавриата / Высшая школа экономики (ВШЭ), Национальный исследовательский университет (НИУ) ; под ред. С. В. Мальцевой. – М. : Юрайт, 2014. – 527 с.
14. Краснокутська Н. В. Інноваційний менеджмент : навч. посіб. / Н. В. Краснокутська. – К. : КНЕУ, 2003.
15. Крюкова А. А. Теоретическая инноватика конспект лекций по учебной дисциплине [Текст] / А. А. Крюкова. – Самара : ИНУЛ ПГУТИ, 2013. – 290 с.
16. Мельников С. Б. Инновационное управление развитием: инкорпоративный подход / С. Б. Мельников, К. Л. Жихарев, Н. С. Мельникова. – М. : МАКС Пресс, 2007. – 212 с.
17. Меррилл П. Поколение инноваций. Как создать инновационный процесс и инновационную культуру / П. Меррилл. – М. : РИА Стандарты и качество, 2009. – 200 с.
18. Пашута М. Т. Інновації: понятійно-термінологічний апарат, економічна сутність та шляхи стимулювання : навч. посіб. / М. Т. Пашута, О. М. Шкільнюк. – К. : ЦНЛ, 2005. – 117 с.
19. Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні : Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 13. – С. 3.
20. Трансфер технологій: форми і методи ефективного здійснення / М. А. Йохна, П. Г. Іжевський, В. В. Стадник. – Хмельницький : ХНУ, 2007. – 164 с.
21. Леонтьев Б. Б. Основы организации управления интеллектуальной собственностью на предприятии: в 2 ч. / Б. Б. Леонтьев, Х. А. Мамаджанов. – М. : Патент, 2011. – Ч. 2, 2011. – 208 с.
22. Стадник В. В. Інноваційний менеджмент : навч. посіб. / В. В. Стадник, М. А. Йохна. – К. : Академвидав, 2006. – 464 с.
23. Стадник В. В. Економіка і організація інноваційної діяльності : навч. посіб. / В. В. Стадник, М. А. Йохна. – К. : Академвидав, 2005. – 400 с.
24. Трифоненкова Т. Ю. Финансирование инноваций : учебное пособие. / Т. Ю. Трифоненкова. – М. : ИНФРА-М, 2014. – 140 с.
25. Управление инновационными проектами : учеб. пособ. для вузов / под ред. В. Л. Попова. – М. : ИНФРА-М, 2009. – 335 с.
26. Фатхутдинов Р. А. Инновационный менеджмент : учебник / Р. А. Фатхутдинов. – 7-е изд., испр. и доп. – СПб. : Питер, 2012. – 464 с.

27. Федулова Л. І. Інноваційна економіка : підручник / Л. І. Федулова. – К. : Либідь, 2006. – 480 с.

28. Якобсон А. Я. Инновационный менеджмент : учебное пособие для вузов / А. Я. Якобсон. – 2-е изд., стер. – М. : Омега-Л, 2014. – 176 с.

12.2. Додаткова

29. Антонюк Л. Л. Інновації: теорія, механізм розробки та комерціалізації : монографія / Л. Л. Антонюк, А. М. Поручник, В. С. Савчук. – К. : КНЕУ, 2003. – 394 с.

30. Балабанов И. Т. Инновационный менеджмент : учеб. пособие для вузов / И. Т. Балабанов. – СПб. : Питер, 2001.

31. Волков О. І. Економіка та організація інноваційної діяльності : підручник / О. І. Волков, М. П. Денисенко, А. П. Гречан та ін. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 662 с.

32. Валдайцев С. В. Малое инновационное предпринимательство : учебное пособие / С. В. Валдайцев, Н. Н. Молчанов, К. Пецольдт. – М. : Проспект, 2014. – 536 с.

33. Вишняков Я. Д. Инновационный менеджмент. Практикум : учеб. пособ. / Я. Д. Вишняков, К. А. Кирсанов, С. П. Киселева ; под ред. Я. Д. Вишнякова. – М. : КноРус, 2014. – 326 с.

34. Гончаренко Л. П. Менеджмент инвестиций и инноваций : учебник для вузов / Л. П. Гончаренко. – М. : КноРус, 2014. – 159 с.

35. Гудков А. Г. Межфирменное взаимодействие высокотехнологичных предприятий / А. Г. Гудков, Е. Н. Горлачева ; под ред. И. Н. Омельченко. – М. : Изд-во МГТУ им. Н. Э. Баумана, 2013. – 191 с.

36. Грабар І. Г. Економіка та менеджмент інноваційної діяльності : навч. посіб. / І. Г. Грабар. – К. : Центр навчальної літератури, 2009. – 308 с.

37. Дудар Т. Г. Інноваційний менеджмент : навч. посіб./ Т. Г. Дудар, В. В. Мельниченко. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 256 с.

38. Дуненкова Е. Инновационный бизнес. Стратегическое управление развитием : учеб. пособ. / Е. Дуненкова. – М. : "Дело" РАНХиГС, 2014. – 176 с.

39. Эндрю Дж. П. Возврат на инновации. Практическое руководство по управлению инновациями / Дж. П. Эндрю. – СПб. : Гревцов паблишер, 2008.

40. Інноваційний менеджмент [текст] : навч. посіб. / Н. М. Буняк, А. Ю. Горбовий, Л. Г. Ліпич та ін. ; за ред. д.е.н., проф. Л. Г. Ліпич. – Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2011. – 240 с.
41. Економіка і організація інноваційної діяльності : підручник / О. І. Волков, М. П. Денисенко, А. П. Гречан та ін. ; за ред. проф. О. І. Волкова, проф. М. П. Денисенка. – К. : ВД "Професіонал", 2004. – 662 с.
42. Йохна М. А. Економіка й організація інноваційної діяльності : навч. посіб. / М. А. Йохна, В. В. Стадник. – К. : Видавн. центр "Академія", 2005. – 400 с.
43. Ілляшенко С. М. Управління інноваційним ризиком : проблеми, концепції, методи : навч. посіб. / С. М. Ілляшенко. – Суми : ВТД "Універсальна книга", 2003. – 278 с.
44. Инновационный менеджмент : учеб. пособ. для вузов / В. Д. Дорофеев, А. Н. Шмелева. – М. : Феникс, 2009. – 442 с.
45. Акмаева Р. И. Инновационный менеджмент / Р. И. Акмаева. – М. : Феникс, 2009. – 347 с.
46. Инновационный менеджмент : справочное пособие / под ред. П. Н. Завлин и др. – М. : ЦИСН, 1998.
47. Инновационный менеджмент : учебник для академического бакалавриата / Российский экономический университет им. Г. В. Плеханова (РЭУ) ; под ред. Л. П. Гончаренко. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : Юрайт, 2013. – 640 с.
48. Казаков С. В. Реальные тенденции создания и эффективного функционирования инновационных организаций в Российской Федерации: монография / под ред. В. Я. Позднякова. – М. : ИНФРА-М, 2012. – 176 с.
49. Каширин А. Инновационный бизнес. Венчурное и бизнес-ангельское Инвестирование / А. Каширин. – М. : "Дело" РАНХиГС, 2012. – 258 с.
50. Кристенсен К. Решение проблемы инноваций в бизнесе. Как создать растущий бизнес и успешно поддерживать его рост / К. Кристенсен, М. Рейнор. – М. : Альпина Бизнес Букс, 2004. – 290 с.
51. Малый инновационный бизнес : учебник / под ред. проф. В. Я. Горфинкеля, проф. Т. Г. Попадюк. – М. : Вузовский учебник ; ИНФРА-М, 2011. – 264 с.
52. Менеджмент та маркетинг інновацій : монографія / за заг. ред. д.е.н., проф. С. М. Ілляшенка. – Суми : ВТД "Університетська книга", 2004.

53. Мильнер Б. З. Организация создания инноваций: горизонтальные связи и управление : монография / Б. З. Мильнер, Т. М. Орлова. – М. : ИНФРА-М, 2015. – 288 с.
54. Михайлова Л. І. Інноваційний менеджмент : навч. посіб. / Л. І. Михайлова, С. Г. Турчіна. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 248 с.
55. Морозов Ю. П. Инновационный менеджмент : учеб. пособ. для вузов / Ю. П. Морозов. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2001.
56. Організація та управління інноваційною діяльністю : підручник / за ред. проф. П. Г. Перерви, проф. С. А. Меховича, проф. М. І. Погорелова. – Х. : НТУ "ХПІ", 2008. – 1025 с.
57. Управление инновационными проектами : учеб. пособ. / под ред. проф. В. М. Попова. – М. : Инфра-М, 2009. – 336 с.
58. Про інноваційну діяльність : Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 36.
59. Провайдинг інновацій : підручник / М. П. Денисенко, А. П. Гречан, М. В. Гаман та ін. ; за ред. проф. М. П. Денисенка. – К. : Видавничий дім "Професіонал", 2008. – 448 с.
60. Проскурин В. К. Анализ и финансирование инновационных проектов : учеб. пособ. / В. К. Проскурин ; под ред. д-ра экон. наук, проф. И. Я. Лукасевича. – М. : Вузовский учебник ; ИНФРА-М, 2012. – 112 с.
61. Распопов В. М. Управление изменениями : учебное пособие для вузов / В. М. Распопов. – М. : Магистр ; ИНФРА-М, 2012. – 336 с.
62. Савкина Р. В. Организация предпринимательской деятельности : учеб. пособ. / Р. В. Савкина, Е. Г. Мальцева. – М. : КноРус, 2013. – 211 с.
63. Симагути Мицуаки. Эпоха системных инноваций / Симагути Мицуаки. – М. : Секрет фирмы, 2006. – 248 с.
64. Скрипко Т. О. Інноваційний менеджмент : підручник / Т. О. Скрипко. – К. : Знання, 2011. – 423 с.
65. Такер Р. Б. Инновации как формула роста. Новое будущее ведущих компаний / Р. Б. Такер. – М. : Олимп-Бизнес, 2006. – 240 с.
66. Давила Т. Работающая инновация / Т. Давила, М. Дж. Эпштейн, Р. Шелтон. – М. : Баланс Бизнес Букс, 2007. – 320 с.
67. Уваров В. В. Инновационное развитие российских компаний на основе международной интеграции : монография / В. В. Уваров. – М. : ИНФРА-М, 2014. – 222 с.

68. Управление инновациями : учебник для вузов / В. С. Баранчеев, В. А. Мишин, Н. К. Масленникова. – М. : Высшее образование, 2009. – 711 с.
69. Управление инновациями. Теория и практика : учебник для вузов / Ю. В. Вертакова, Е. С. Симоненко. – М. : Эксмо, 2008. – 432 с.
70. Хомутский Д. Ю. Управление инновациями в компании / Д. Ю. Хомутский. – М. : СОЛОМОН-пресс, 2009.
71. Фостер Р. Обновление производства: атакующие выигрывают / Р. Фостер. – М. : Прогресс, 1987.
72. Чухрай Н. Товарна інноваційна політика: управління інноваціями на підприємстві : підручник / Н. Чухрай, Р. Патора. – К. : Кондор, 2006. – 398 с.
73. Шаш Н. Н. Управление интеллектуальным капиталом развивающейся компании : учеб. пособ. для вузов / Н. Н. Шаш. – М. : ИНФРА-М ; Магистр, 2014. – 367 с.
74. Школа І. М. Інноваційний менеджмент : навчальний посібник / І. М. Школа, І. В. Бутирська. – Чернівці : Книги – XXI, 2010. – 312 с.
75. Шумпетер Й. Теория экономического развития / Й. Шумпетер. – М. : Прогресс, 1992. – с. 84. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 352 с.

12.3. Інформаційні ресурси

76. Бизнес-словарь НДП "Альянс Медиа" 2003 – 2013 [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.businessvoc.ru>.
77. Бібліотека навчальної та наукової літератури. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://sbiblio.com/biblio>.
78. Державна служба статистики України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>.
79. Журнал "Креативная экономика" [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.CreativEconomy.ru>.
80. Методичні рекомендації з розроблення бізнес-плану підприємств. Затверджені наказом Міністерства економіки України від 06.09.06. – № 290 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.zakon.rada.gov.ua>.

81. Навчально-методичні матеріали, електронні підручники з різних галузей економічної науки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [http:// www.economicus.ru](http://www.economicus.ru) .
82. Науковий журнал "Бізнес-інформ" [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://business-inform.net/main>.
83. Науковий журнал "Економічна теорія" [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.etet.org.ua>.
84. Науковий журнал "Проблеми економіки" [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.problecon.com/main>.
85. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua>.
86. Про наукові парки : Закон України від 25.06.2009 р. : № 1563-VI; Про охорону прав на винаходи і корисні моделі : Закон України від 01.06.2000 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
87. Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.korolenko.kharkov.com>.
88. CNews : издание о высоких технологиях [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.cnews.ru>.

Додатки

Додаток А
Таблиця А.1

Структура складових професійних компетентностей з навчальної дисципліни "Теорії інноваційного розвитку" за Національною рамкою кваліфікацій України

49

Складові компетентності, яка формується в рамках теми	Мінімальний досвід	Знання	Вміння	Комунікації	Автономність і відповідальність
1	2	3	4	5	6
Тема 1. Історія розвитку теорії інновацій					
Здатність аналізувати теорії інноваційного розвитку	Еволюційна теорія інновацій	Уявлення про основні поняття теорії інновацій, розуміти причини становлення інноваційної економіки	Давати оцінку ролі інновацій в історії економічної думки і сьогодні	Ефективно формувати комунікаційну стратегію щодо розроблення та реалізації рішень	Відповідальність за точну ідентифікацію ключових категорій
Тема 2. Інноваційна система					
Здатність аналізувати особливості інноваційної системи	Характеристика сутності інновацій та інноваційної системи	Знання про теорії інноваційної діяльності, про класифікації інновацій за різними критеріями	Ідентифікувати ключові поняття теорії інновацій	Презентувати результати визначення найбільш ефективного рішення	Відповідальність за точність і коректність прийнятого рішення
Тема 3. Інновації та інноваційні процеси					
Здатність організувати збирання, оброблення, аналіз і систематизацію статистичної, наукової, правової та іншої інформації з інновацій	Сутність, види і поняття інноваційного процесу	Знання сутності теорій інноваційного розвитку	Розуміти, що за зміни відбувається в інноваційній сфері, бачити причини і наслідки еволюції інновацій	Презентувати результати	Самостійно приймати ефективні рішення

1	2	3	4	5	6
Тема 4. Суб'єкти інноваційної діяльності					
Здатність ставити і вирішувати завдання економічного аналізу, пов'язані зі збором і обробленням економічних даних з використанням вітчизняних і зарубіжних джерел інформації	Інноваційна діяльність приватних та юридичних осіб	Уявлення про особливості взаємодії суб'єктів інноваційної діяльності	Здійснювати обґрунтування рішень; формулювати загальну теорію зайнятості	Ефективно формувати комунікаційну стратегію	Приймати ефективні рішення та відповідати за надійність і точність результатів
Тема 5. Особливості розвитку ринку інновацій					
Здатність розробляти й обґрунтовувати систему соціально-економічних показників, що відображають стан інноваційного розвитку, складати методики їх розрахунку, оцінювати динаміку показників інноваційної діяльності підприємства, галузі, регіону та економіки	Сутність ринку інновацій та його особливості	Знання про розвиток інноваційної діяльності в Україні і основних її особливостей	Проводити оцінку ефективності інноваційних процесів	Презентувати результати	Самостійно приймати ефективні рішення
Тема 6. Умови рівноваги інноваційного ринку					
Аналізувати існуючі форми та механізми інноваційного розвитку, виявляти проблеми, розробляти та обґрунтовувати пропозиції щодо прискорення науково-технічного розвитку	Сутність ринку інновацій та його особливості	Знання особливості управління інноваційним розвитком організації	Вирішувати як абстрактні так і конкретні, реальні проблемні ситуації пов'язані із реалізацією інноваційних процесів	Презентувати результати формалізації невизначеності. Здатність до ґрупової взаємодії в процесі з'ясування причин виникнення невизначеності	Приймати рішення в умовах невизначеності та відповідати за точність і коректність результатів

1	2	3	4	5	6
Тема 7. Конкуренція на ринку інновацій					
Здатність узагальнювати і критично оцінювати результати, отримані вітчизняними та зарубіжними дослідниками, виявляти перспективні напрями	Сутність і необхідність конкуренції в інноваційній діяльності	Знання сучасні методи управління інноваціями	Уміння аналізувати у взаємозв'язку економічні явища, процеси й інститути на мікро- і макро-рівні	Ефективно формувати комунікаційну стратегію	Приймати ефективні рішення
Тема 8. Еволюція підходів до організації інноваційної діяльності					
Здатність порівнювати теорії	Концепції "інкубаторний синдром", створення внутрішніх підрозділів та стратегічних альянсів	Знання тенденцій інноваційного розвитку сучасних підприємств	Сприймати (узагальнювати) науково-технічну інформацію, вітчизняний та зарубіжний досвід з тематики дослідження	Ефективно формувати комунікаційну стратегію	Приймати рішення
Тема 9. Державне регулювання інноваційної діяльності					
Здатність розробляти і обґрунтовувати варіанти управлінських рішень з упровадження та поширення інновацій, добиватися їх реалізації на основі організації діяльності творчих колективів	Особливості управління інноваційною діяльністю	Знання ролі держави в регулюванні інноваційного процесу	Вміння розробляти програми та проекти, техніко-технологічних і організаційних нововведень на підприємствах і в організаціях	Ефективно формувати комунікаційну стратегію	Відповідальність за точність і коректність прийнятого рішення

Зміст

<u>Вступ</u>	3
<u>1. Опис навчальної дисципліни</u>	4
<u>2. Мета та завдання навчальної дисципліни</u>	4
<u>3. Програма навчальної дисципліни</u>	7
<u>4. Структура навчальної дисципліни</u>	9
<u>5. Теми та плани семінарських занять</u>	10
<u>6. Теми практичних занять</u>	12
<u>6.1. Приклади типових практичних завдань за темами</u>	14
<u>7. Самостійна робота студентів</u>	16
<u>7.1. Індивідуальне завдання</u>	19
<u>7.2. Контрольні запитання для самодіагностики</u>	21
<u>8. Індивідуально-консультативна робота</u>	23
<u>9. Методи навчання</u>	23
<u>10. Методи контролю</u>	27
<u>11. Розподіл балів, які отримують студенти</u>	36
<u>12. Рекомендована література</u>	42
<u>12.1. Основна</u>	42
<u>12.2. Додаткова</u>	44
<u>12.3. Інформаційні ресурси</u>	47
<u>Додатки</u>	49

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

**Робоча програма
навчальної дисципліни
"ТЕОРІЇ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ"
для студентів спеціальності
8.03050101 "Економічна теорія"
денної форми навчання**

Самостійне електронне текстове мережеве видання

Укладач **Ревуцька** Олена Євгенівна

Відповідальний за видання *О. Є. Попов*

Редактор *В. О. Бутенко*

Коректор *В. О. Бутенко*

План 2016 р. Поз. № 288 ЕВ. Обсяг 52 с.

Видавець і виготовлювач – ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 61166, м. Харків, просп. Науки, 9-А

*Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
ДК № 4853 від 20.02.2015 р.*

